



OS KALIUMPERMANGANAAT EEN EERSTE HULP BIJ EEN GIFSLANGENBEET?

Johan Mavromichalis.

Een paar jaar geleden was ik op bezoek bij Harm Boerma in Groningen. Hij hield al meer dan 30 jaar gifslangen en had ook een vergunning van de gemeente Groningen hiervoor. Van hem kreeg ik tijdens dit bezoek erg veel documentatie over gifslangenbeten en hun afloop. Verder vertelde hij me over zijn reizen door het binnenland van Australië, waarbij hij op zoek ging naar slangen. Ook in Afrika had hij - op zoek naar slangen - enkele maanden rondgereisd. Tijdens zijn rondreis door Amerika kwam hij in Apache Junction. Daar leerde hij de indianencultuur kennen, wat als gevolg had dat zijn slangenhobby enigszins bekoelde. Ook vertrouwde Harm me toe, dat zijn hoge leeftijd het gezondheidsrisico bij een eventuele beet er niet beter op maakte.

Al met al was ik nieuwsgierig naar wat hij zoal aan preventie meenam op zo'n reis door het binnenland. Wat kan er gebeuren als je in de natuur gebeten wordt door een gifslang? Je hebt dan andere problemen dan thuis met ambulance en ziekenhuis. Ik vroeg hem naar sera die hij eventueel meenam op zijn tochten over verschillende continenten waar verschillende soorten gifslangen leven. Dat moet toch een probleem zijn als je als particulier rondreist. Georganiseerde reizen in opdracht van een dierentuin of een seruminstituut zijn vaak optimaal uitgerust voor zo'n expeditie.

Zijn antwoord heeft me nogal verbaasd en uit die verbazing is dan weer dit artikel ontsproten. Op zijn eerste reis in Australië heeft hij zelf een stok gemaakt van

± 2 meter met een leren riem. Ook liet hij me een ampul zien met ± 1 cc kaliumpermanganaat als oplossing van 5% per 2 ml van het Australische reptielenpark. Hij vertelde me, dat hij dit daar kreeg als eerste hulp bij een ongeval in de natuur. Deze ampul moest je dan in de wond laten lopen of injecteren, om zo het gif te laten kristalliseren, en zo tijd te winnen om bij een ziekenhuis te komen. Bij een beet van een Australische taipan of doodsdadder dacht hij dit toch zeker nodig te hebben.

De zeer hoge temperatuur in het binnenland van Australië is slecht voor eventueel serum, dat altijd gekoeld wordt opgeslagen in ampullen. Als het droog serum betreft, heb je weer infuusvloeistof nodig voor de toediening. Ook is het bij ampullen nog zo, dat het schudden de houdbaarheid van de inhoud verkort en je mag het alleen maar toedienen als het serum helder is. Al deze voorwaarden waren voor Harm niet te verwezenlijken op dat moment. Hij vertrouwde dan toch maar op de ampul met kaliumpermanganaat van het dierenpark. Gelukkig voor hem heeft hij die nooit hoeven te gebruiken.

Aan het einde van mijn bezoek schonk Harm mij zijn stok en zijn ampul, omdat ik thuis veel soorten gifslangen heb. Op dat moment had ik zelf geen serum. De ampul gaf me een zeker gevoel, maar riep tevens veel vragen op. Eenmaal thuis besloot ik met deze ampul naar de huisarts te gaan en hem zijn mening over dit middel te vragen. Hij vertelde me dat het zou kunnen werken, maar dat het tevens een vergif op zichzelf was. Na gebruik zou er altijd een operatie



nodig zijn om het te verwijderen. Tot slot deelde hij me nog mee, dat dit middel zeer goedkoop te verkrijgen is bij apotheek of drogist.

In de literatuur kan ik alleen maar vinden dat je dit middel *niet* moet gebruiken. Ikzelf weet nu nog niets

over de werking of gevaren van dit middel. Waarom wordt het in Australië gemaakt en verkocht door het Australian Reptile Parc? Is er iemand die dit weet? Als kaliumpermanganaat bruikbaar is, is het een zeer goedkoop eerstehulpmiddel. Ik zie uw reacties gaarne tegemoet.

